

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा -एप्रिल - 2019

कक्षा - आचार्य (SEM-4)

प्रश्नपत्रम् - 4

गुणाः -70

विषयः - स्वामिनारायणवेदान्तः (S)

कोड -C.C.5.4.12

समयः - 11 तः 2 पर्यन्तम्

दिनाङ्कः -02/04/2019

सन्दर्भग्रन्थः - भद्रेशदासविरचितबृहदारण्यकोपनिषद्भाष्यम्

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः-1 एकं ससन्दर्भं व्याख्यायत ।

05

- (1) दृष्टबालकिर्हानूचानो गार्ग्य अस स होवाचाजातशस्तरं काश्यं ब्रह्म ते ब्रवाणीति स होवाचा होवाचा जातशत्रुः सहस्रेमेतस्यां वाचि दद्यो जनको जनक इति वै जना धावन्तीति ।
- (2) द्वे वाव ब्रह्मणो रूपे मूर्तं चैवामूर्तं च मर्त्यं चामूर्तं च स्थितं च यच्च त्यच्च ॥

प्रश्नः-2 द्वयोः कस्यचिदेकस्य सविस्तारं निरूपणं कुरुत ।

10

- (1) मधुविद्या ।
- (2) याज्ञवल्क्यौक्ताऽध्यात्मविद्याया उपक्रमः ।

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः-3 एकं ससन्दर्भं व्याख्यात ।

05

- (1) याज्ञवल्क्येति होवाच यदिदं सर्वं मृत्योरन्नं कास्वित्सा देवता यस्या मृत्युरन्नमित्यग्रिर्वै मृत्युः सोऽपामन्नमप पुनर्मृत्युं जयति ।
- (2) याज्ञवल्क्येति होवाच यदिदं सर्वं मृत्योरन्नाऽऽप्तं सर्वं मृत्युनाऽभिषन्नं केन यजमानो मृत्युराप्तिमिति मुच्यति इति ।

प्रश्नः-4 द्वयोः कस्यचिदेकस्य सविस्तारं निरूपणं कुरुत ।

10

- (1) अश्वलतयाज्ञवल्क्यशास्त्रार्थः ।
- (2) कहोलब्राह्मणम् ।

तृतीयान्वितिः (Unit-3)

प्रश्नः-5 एकं ससन्दर्भं व्याख्यायत ।

05

- (1) अथ य एतदक्षरं गार्गी विदित्वाऽस्माल्लोकात् प्रैति ब्राह्मणः ।
- (2) अथ ह वाचक्रव्युवाच ब्राह्मणा भगवन्तो हन्ताहमिमं द्वौ प्रश्नौ प्रक्ष्यामि तौ चेन्मे वक्ष्यति न वै जातु युष्माकामिमं कश्चिद् ब्रह्मौघं जेतेति पृच्छ गार्गीति ।

प्रश्नः-6 द्वयोः कस्यचिदेकस्य सविस्तारं निरूपणं कुरुत ।

10

- (1) बृहद्ब्रह्मप्रशासनम् ।
- (2) अन्तर्यामिब्राह्मणम् ।

प्रश्न:-7 एकं ससन्दर्भं व्याख्यात ।

05

- (1) जनको वैदेह आसांचक्रेऽथ ह याज्ञवल्क्य आवव्राज तं होवाच
याज्ञवल्क्य किमर्थमचारीः पशुनिच्छण्वन्तानित्युभयमेव सम्राडिति होवाच ॥
- (2) सोऽहं भगवते सहस्रं वदाम्यत ऊर्ध्वं विमोक्षायैव ब्रूहीति ।

प्रश्न:-8 द्वयोः कस्यचिदेकस्य सविस्तारं निरूपणं कुरुत ।

10

- (1) मुक्ताऽवस्था ।
- (2) परमात्मस्वरूपवैभवः ।

प्रश्न:-9 दशानां लघूत्तराणि लिखत ।

10

- (1) उपनिषदस्यां कति अध्यायाः?
- (2) पुराणम् - इत्यस्य को भाष्यार्थः?
- (3) नित्यवनी - इत्यस्य को भाष्यार्थः?
- (4) पेशः इति किम्?
- (5) किं नाम राद्धः?
- (6) किं नाम जाबालासुतस्य ?
- (7) गर्दभीविपीतस्य गोत्रजं नाम किम्?
- (8) वार्ष्णेयस्य किं नाम ?
- (9) कः गार्ग्य पिता ?
- (10) अहल्लिकः इति कस्य नामाऽन्तरम् ?
- (11) कतमे त्रयो देवाः?
- (12) कः विदग्धः?
- (13) मात्रा - शब्दस्य भाष्यार्थः?
- (14) किन्नामाऽस्या उपनिषदः?
- (15) अन्तर्यामिब्राह्मणे विज्ञानशब्दः कस्य वाचकः?